

ಆಹ್ವಾನಿತ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ - 'ಅಕ್ಷಯಾಂಬರ'
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಧ್ರುವಮಾನಾನ್ ತಂಡದಿಂದ
ನಿರ್ದೇಶನ: ಶರಣ್ ರಾಮಪ್ರಕಾಶ್

ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ರಂಗಸಂವೇದನೆ - ಇವುಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ಈ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರಂಗಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಸ್ವೀಕೃತಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿವೆ. ಗಂಡಸರೇ ಸ್ವೀಕೃತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೂಢಿಯಿರುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಂಪ್ರದಾಯದೊಳಗೆ ನಟಿಯರ ಪ್ರವೇಶವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು - ಎಂಬುದು ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ 'ದ್ರಿಪದಿ ವಸ್ತ್ರಾಪವರಣ' ಪ್ರಸಂಗವೊಂದು ಪ್ರಯೋಗಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ; ಮತ್ತು, ಆಗ ಸಂಭವಿಸುವ ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೂಢಿಯಂತೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲೂ ದ್ರಿಪದಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಟನೊಬ್ಬ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಆದರೆ ವಸ್ತ್ರಾಪವರಣ ಮಾಡುವ ಕೆಲವನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನಟನೊಬ್ಬರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಲಿಂಗರೂಢಿಯನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಘರ್ಷಗಳೇನು? ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪಲ್ಲಟ ಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳೇನು? ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕವೇ ಈ ರಂಗಕೃತಿಯು ಚಿಕ್ಕಾಸೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ೨೦೧೬ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಧ್ರುವಮಾನಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳ ರಂಗೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡು ರಂಗಾಸಕ್ತರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ. ನಿರ್ದೇಶಕ ಶರಣ್ ರಾಮಪ್ರಕಾಶ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾದ್ ಚೀರ್ವಡಿಯವರು ಈ ನಾಟಕದ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಯೋಗದ ಒಟ್ಟು ಅವಧಿ ೯೦ ನಿಮಿಷ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಂಗಳವಾರ : ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧ

ನೀನಾಸಮ್ ತಿರುಗಾಟ ತಂಡದ ನಾಟಕ - ಕಾಲಂದುಗೆಯ ಕಥೆ
ರಚನೆ: ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್
ನಿರ್ದೇಶನ: ಬಿ.ಆರ್. ವೆಂಕಟರಮಣ ಐತಾಳ

ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್ ಅವರ ಮುದುರಕಾಂಡ, ಮಾಧವಿ ಮತ್ತು ಮಾತೃಕಾ - ಈ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳ ಸಂಯುಕ್ತರೂಪ ಈ ರಂಗಕೃತಿ. ಈ ಮೂರೂ ನಾಟಕಗಳೂ ಧ್ರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕುರುಹಾಗಿ ಉಳಿದುಬಂದಿರುವ ತಮಿಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾದ 'ಶಿಲಪದಿಕಾರಂ'ನ ಅಧರಿಸಿದಂಥವು. ಇಳಿಗೋ ಅಡಿಗಳ್ ಅವರಿಂದ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ನಾಲ್ಕು-ಐದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದಾದ 'ಶಿಲಪದಿಕಾರಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಒಂದು ಕಾಲಂದುಗೆಯ ಕಥೆ. ಕಣ್ಣು-ಕೋವಲರ ಪ್ರೇಮ ವೃತ್ತಾಂತದ ಹಂದರವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾವ್ಯವು ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳಿನ ಚೋಳ-ಪಾಂಡ್ಯ-ಚೇರ ನಾಡಿನ ಬದುಕನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿಯು ಚೋಳರ ಪುತಾರ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ, ಪಾಂಡ್ಯರ ಮದುರೈಯಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯಾಗಿ, ಚೇರನಾಡು ವಂಜಿಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯಾಗಿ ನೆಲೆಯಾಗುವುದು ಈ ಕಥೆಯ ಪಯಣ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಶಾಸ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ದುರಂತಗಳೆಂಬ ಎರಡು ದಂಡಗಳ ನಡುವೆ ಬಂದುಹೋಗುವ ಬಾಳಿನ ರಸಗಳಿಗಳನ್ನು ನಾನಾ ಮಾದರಿಯ ಪಾತ್ರ-ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಕಥೆ ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶರ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆದಿದೆ; ಶಿಲಪದಿಕಾರನ ದರ್ಶನವು ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಳವಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ 'ಶಿಲಪದಿಕಾರಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ತುಣುಕುಗಳನ್ನೂ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಣೆಯುವ ಮೂಲಕ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ನಾಟಕರೂಪದತ್ತ ಯಕ್ಷ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ತಿರುಗಾಟ ನಾಟಕ ಕಾಲಂದುಗೆಯ ಕಥೆ

ಆಹ್ವಾನಿತ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ - 'ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದ'
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಥಿಯೇಟರ್ ತತ್ವಾಲ್ ತಂಡದಿಂದ
ರಚನೆ: ನಟರಾಜ ಹುಳಿಯಾರ್, ನಿರ್ದೇಶನ: ನಟರಾಜ ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ್ನು ಅವನ ಕಾಲ-ದೇಶ-ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿರುವ ಈ ಚಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಇದು. ಈ ನಾಟಕ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು, ನಾಟಕದ ಬಾಯ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಧಾರ ಎಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದಾದ ವೈಸ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ನ ನಡುವೆ. ಎರಡು, ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಆನ್ನ್ ಹ್ಯಾತ್‌ವೇ ಚೊಡಗಿನ ಸರಸ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಮೂರು, ವೈಸ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕಸಬುಗಾರಿಕೆ, ಸ್ಪೂರ್ತಿಮೂಲ ಮತ್ತು ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ; ನಾಲ್ಕು, ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ತನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ.

ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ನಾಟಕಗಳ ಪಾತ್ರಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಈಚೆ ಬಂದು ನೋಡುಗರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ ಎ ಮಿಡ್‌ಸಮ್ಮರ್ ನೈಟ್ಸ್ ಡ್ರೀಮ್, ಕಿಂಗ್ ಲಿಯರ್, ಒಥೆಲ್ಲೋ, ರೋಮಿಯೋ ಆಂಡ್ ಜೂಲಿಯಟ್, ಮಕ್‌ಬೆತ್, ಟೀಮಿಂಗ್ ಆಫ್ ದಿ ಶತ್ರು, ಮಚ್‌ಫೀ ಆಫ್ ವೆನಿಸ್ - ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳ ದೃಶ್ಯಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ಆ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್, ಆನ್ನ್ ಹ್ಯಾತ್‌ವೇ ಮತ್ತು ವೈಸ್‌ಮ್ಯಾನ್ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬರಹಗಾರನ ಎಚ್ಚರ, ಅವನ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಮೂಲಗಳು, ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಟ್ರಾಜಿಡಿ, ಕಾಮಿಡಿ, ಟ್ರಾಜಿಕಾಮಿಡಿ ಪ್ರಕಾರಗಳೆಂದಾಚೆ ನೋಡುವ ಹೊಸ ಹೊಳಪು ಎಲ್ಲವೂ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ನೀನಾಸಮ್ ರಂಗುತ್ಸಾಹ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ನಟ ನಟಿಯರೇ ಬಹುತೇಕ ಇರುವ ತಂಡವೊಂದು ರೂಪಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವೆಡೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡು ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಬುಧವಾರ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದ

ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಸು. ೧೫೦ ಜನ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯.೩೦ರಿಂದ ಸಂಜೆ ೬ರವರೆಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ-ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ-ಸಂವಾದ-ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಬಾರಿಯ ಶಿಬಿರವು 'ಬಹುತ್ವ' ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಶಿಬಿರದ ಹಗಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾವ್ಯ- ನಾಟಕ-ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಕೆಲವು ಕಿರುಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಕೂಡಾ ನಡೆಯಲಿವೆ. ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿರುವ ಅತಿಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಹೀಗಿದೆ:

ಜಾವೇದ್ ಅಖ್ತರ್, ಕ್ಯಾಡ್ ಆಫ್‌ರಿಸ್, ಹರೀಶ್ ತ್ರಿವೇದಿ, ದರ್ಶನ್ ಶಂಕರ್, ಗಣೇಶ್ ದೇವಿ, ಷ. ಷಟ್ಪರ್, ಕೆ.ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶ್, ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ, ಸುಂದರ ಸರಾಕ್, ಅತುಲ್ ತಿವಾರಿ, ಶೈಲಜಾ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್, ವೈಶಾಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ದೀಪಾ ಗಣೇಶ್, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ಸುನೀಲ್ ಶಾನಭಾಗ್, ಚಂದನ ಗೌಡ, ಡಿ.ಎಸ್. ನಾಗಭೂಷಣ, ಅಬ್ದುಸ್ಸಲಾಂ ಪುತ್ರಿಗೆ, ಜೋಸ್ ನಂದಿಕರ್, ಮೀರಾ ಬೈಂದೂರು, ಎಸ್.ಆರ್. ವಿಜಯಶಂಕರ, ಎಂ.ಎಸ್. ಶ್ರೀರಾಮ್, ಕೆ.ಜಿ. ಮಹಾಲೇಶ್ವರ, ತಮಿಳು ಸೆಲ್ವಿ, ಸಿದ್ಧರಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕರ್, ಚನ್ನಕೇಶವ, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಎನ್.ಎಸ್., ಭವಾನಿ ಪ್ರಕಾಶ್, ಸಂಪತ್ತುಮಾರ್ ಬಿ.ಪಿ., ಗಣೇಶ್ ಎಂ., ಮಂಗಲಾ ಎನ್., ರಜನಿ ಗರೂಡ, ವಿಶಾಲಾ ವಾರಣಾಸಿ, ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಎ.ಎಂ. - ಮೊದಲಾದವರು.

ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನ ೨.೩೦ಕ್ಕೆ: ೮ ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ಕವಿತಾವಾಚನ ಗೋಷ್ಠಿ; ೯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ಕಥಾವಾಚನ ಗೋಷ್ಠಿ; ೧೦ ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ತಮಾಶಾ ಥಿಯೇಟರ್, ಮಂಬಯಿ - ನಾಟಕಪ್ರಯೋಗ - ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪೇಜಿ; ೧೧ ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ಜನಮನದಾಟ ತಂಡದ ನಾಟಕ - ಓದಿರಿ; ೧೨ ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ - ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಡಿ.

Ninasam Samskriti Shibira is Supported by
Rohini Nilekani, Bangalore
Prajavani, Bangalore
Kamataka Bank Ltd., Mangalore
Dr. TMA Pai Chair for
Indian Literature, Manipal University, Manipal
Sahitya Akademi, New Delhi

ತಮಾಶಾ ಥಿಯೇಟರ್, ಮಂಬಯಿ - ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪೇಜಿ

೮ ರಿಂದ ೧೨ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦೧೬

ಸಂಜೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಗತ

ನೀನಾಸಮ್ ತಿರುಗಾಟ ತಂಡದ ನಾಟಕ - ಅತ್ತ ದಲಿ ಇತ್ತ ಪುಲಿ
ರಚನೆ: ಅಚಲ
ನಿರ್ದೇಶನ: ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ತೋಂಬಾ

ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮಣಿಪುರವು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆಯ ದಳ್ಳುರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ಕಥೆ ನಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ನಿತ್ಯದ ಬದುಕೇ ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಆ ನಾಡಿನ ಅಂಥ ದಾರುಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಬದುಕಿನ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ-ಹೋರಾಡಾಣೆ ಎರಡೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಲ್ಲಿಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕುತ್ತ ರಂಗಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರೊಬ್ಬರು ರಂಗರೂಪಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿರುವ ನಾಟಕೀತಗಳ ಸರಣಿ ಈ ನಾಟಕ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಮಣಿಪುರವು ಎರಡು ಒತ್ತಡಗಳ ನಡುವೆ, ಅತ್ತ ದಲಿ ಇತ್ತ ಪುಲಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಲ್ಲಕೊಂಡಿದೆ. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಬದುಕೋರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯ ಆ ನಾಡಿನ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರೂವರೆ ದಶಕದಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಟ್ ಪೋರ್ಸ್ ಸ್ಟೇಜಲ್ ಪರಮ್ ಆಫ್ ಲೈಫ್ ಎಂಬ ಕಾಯಿದೆಯು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ಗುಡ್‌ಗಾಡಿನಿಂದ ಅವ್ಯತವಾದ ಆ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಈ ಹಿಂಸೆ-ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಿತ್ಯ ಬದುಕನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಹಿಂಸೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿಜಪಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ರಂಗರೂಪಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಟ್ಟುತ್ತ, ಜತೆಗೆ, ಅಂಥ ಸಂಘರ್ಷದ ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ದಾರಿಯಾದರೂ ಏನು? - ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಂಗಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಪ್ರಯೋಗ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಮಣಿಪುರವು ಎರಡು ಒತ್ತಡಗಳ ನಡುವೆ, ಅತ್ತ ದಲಿ ಇತ್ತ ಪುಲಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಲ್ಲಕೊಂಡಿದೆ. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಬದುಕೋರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯ ಆ ನಾಡಿನ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರೂವರೆ ದಶಕದಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಟ್ ಪೋರ್ಸ್ ಸ್ಟೇಜಲ್ ಪರಮ್ ಆಫ್ ಲೈಫ್ ಎಂಬ ಕಾಯಿದೆಯು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ಗುಡ್‌ಗಾಡಿನಿಂದ ಅವ್ಯತವಾದ ಆ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಈ ಹಿಂಸೆ-ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಿತ್ಯ ಬದುಕನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಹಿಂಸೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿಜಪಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ರಂಗರೂಪಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಟ್ಟುತ್ತ, ಜತೆಗೆ, ಅಂಥ ಸಂಘರ್ಷದ ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ದಾರಿಯಾದರೂ ಏನು? - ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಂಗಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಪ್ರಯೋಗ.

ತಿರುಗಾಟ ನಾಟಕ ಅತ್ತ ದಲಿ ಇತ್ತ ಪುಲಿ

ನೀನಾಸಮ್ ತಂಡದ ನಾಟಕ - ಮಾಲತೀಮಾಧವ
ರಚನೆ: ಭವಭೂತಿ, ಕನ್ನಡ ರಂಗರೂಪ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನ: ಅಕ್ಷರ ಕೆ.ವಿ.

ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ಮಾಧವ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಒಡನಾಡಿಗಳಾದ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಜೋಡಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಾಗಮಕ್ಕಿರುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಕಡೆಗೂ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಈ ನಾಟಕದ ಕಥಾಸೂತ್ರ. ಈ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಒಂದು ಎಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಹತಾಶನಾದ ಮಾಧವನು ನಾಗರಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತೊರೆದು ಸ್ವತಃನಾಸಿಯಾಗುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ನೆರಬಲಿಗಾಗಿ ಮಾಲತಿಯ ಅಪಹರಣ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು, ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಲತಿಯ ಅಪಹರಣವಾಗುವುದು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾಧವನು ಎರಡರಿಂದ ಕಾಡುಮಾಡು ಆಲೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯೆಂಬ ತಂತ್ರಸಾಧಕಿಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಸಮಾಗಮ ನಡೆಯುವುದು - ಇದು ಈ ಕಥನವು ಸಾಗುವ ದಾರಿ. ಇಂಥ ಅಸಂಭವನೀಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಹೆಣೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಈ ನಾಟಕವು ಕಾಮಂಡಕೆಯೆಂಬ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯನ್ನೂ ಅವಳ ಶಿಷ್ಯಂದಿರನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ನಾಟಕವು ಭವಜಗತ್ತಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳತ್ತ ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನ ಹರಿಸದೆ ಪಾತ್ರ, ಸನ್ನಿವೇಶ, ಕಥನಗಳ ಭಾವಬಗ್ಗನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಲೋಕವೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಳ ಪ್ರೇಮಕಥೆಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಈ ಪ್ರತಿಲೋಕದೊಳಗೆ ಬಿಡಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ತತ್ವಗಳು ಇಡಿಯಾಗುತ್ತ ಸಾಗುವ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರಂಗಾನುಭವಗಳಿಂದ ದೊರಕುವ ರಸಾಸ್ವಾದದ ನೆಲೆಯುತ್ಪ ಈ ಕೃತಿಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ನೀನಾಸಮ್ ನಾಟಕ ಮಾಲತೀಮಾಧವ

ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿ ಅವರಿಂದ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ - ಭಕ್ತಿ ಬಹುತ್ವ
ವಾದ್ಯಸಹಯೋಗ: ಮಾಧವನ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕೃಷ್ಣ

ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರು; ಗ್ರಾಫಿಕೆ ಡಿಸೈನ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು. ಸಂಗೀತಗಾರರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿರುವ ಇವರ ಅಜ್ಜಿ ಕಲ್ಯಾಣಮಣಿ ಸೀತಾ ದೊರಸ್ವಾಮಿಯವರು ಖ್ಯಾತ ಜಲತರಂಗ ವಾದಕರು; ಇವರ ತಾಯಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಯಕಿ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕ ಉಸ್ತಾದ್ ರಷೀದ್ ಖಾನ್ ಅವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಗುರುಗಳಿಂದ ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿಯವರು ಸಂಗೀತದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿ ಅವರು ಕಬೀರ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಅನುಭಾವಿ ಕವಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಟಾರ್ ವಾದಕ ವೇದಾಂತ ಭಾರದ್ವಾಜಿ ಅವರ ಸಹಯೋಗ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಹಜರತ್ ಅಮೀರ್ ಖುಸ್ರೊನನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಕಥನ, ಸಂಗೀತ-ನೃತ್ಯ-ಕಥನಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕಬೀರದ ಕುರಿತ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ - ಮೊದಲಾಗಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಲಾಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಇವರು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಇಂಥ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳು ಹಲವೆಡೆ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡು ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇವರೊಂದಿಗೆ ವಾದ್ಯಕಾರರಾಗಿರುವ ಮಾಧವನ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದಲೇ ಬಂದ ಗಿಟಾರ್ ವಾದಕ. ದೇಶವಿದೇಶದ ಹಲವು ಕಲಾವಿದರಿಂದ ವಾದನ ಕಲಿತಿರುವ ಇವರು ಹಲವೆಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಂದುಮಾಲಿನಿ ಅವರಿಂದ ಸಂಗೀತ ಭಕ್ತಿ ಬಹುತ್ವ

